Gemeente Amsterdam

Vragen en antwoorden – Participatie aanbod schone grond

1. Aanvragen en deelname
2. Levering van schone grond
3. Gezondheid en veiligheid
4. Praktische ondersteuning

1. Aanvragen en deelname

Hoe kan ik schone grond aanvragen?
U ontvangt bericht van het bestuur van uw tuinpark als u grond kunt aanvragen.

Wat zijn de vervolgstappen na het invullen van de enquête?
Tuinders hebben tot 1 november de tijd om te reageren op het voorstel om grond aan te bieden. De reacties worden beantwoord in een overzicht en waar mogelijk verwerkt in het aanbod. Er wordt een definitief voorstel voorgelegd aan de gemeenteraad. Na goedkeuring wordt een systeem opgezet om de grond te leveren. Ook wordt afgestemd met de tuinparken over de logistiek. De gemeente streeft ernaar om in het voorjaar van 2026 de eerste grond te leveren.

2. Levering van schone grond

Hoe wordt bepaald hoeveel schone grond ik krijg?
De hoeveelheid grond die u kunt aanvragen, is afhankelijk van de oppervlakte van uw tuin, exclusief de oppervlakte van uw tuinhuisje. Voor de gehele tuin kunt u maximaal een laag van 0,5 meter grond aanvragen. Stel dat uw tuin 225 m^2 groot is en uw tuinhuisje 25 m^2 beslaat, dan kunt u maximaal (225 - 25) x 0,5 = 100 m^3 grond aanvragen.

Zijn er kosten verbonden aan het ontvangen van schone grond?
Nee, er zijn geen kosten verbonden aan het ontvangen van schone grond. Houd er wel rekening mee dat het ophogen van de tuin gevolgen kan hebben voor bestaande planten of gewassen. Eventuele kosten voor het vervangen van planten zijn voor eigen rekening.

Kan ik ook in één keer de halve meter schone grond toepassen? Of moet het in drie keer over tien jaar?
Dat kan als dat in uw tuin past. Houd wel rekening met de effecten op planten, struiken en bomen in uw tuin. Een boom kan vaak geen grondpakket van 0,5 meter aan en de kans op afsterven van de boom is groot. Ook moet u rekening houden met de waterafvoer van uw tuin en de

drempelhoogte van uw tuinhuisje. Wij adviseren de tuin niet verder op te hogen dan de drempelhoogte van het tuinhuisje.

Helpt het ook al als ik 20 cm ophoog? Of moet ik echt 50 cm doen?
Het ophogen met 20 cm helpt al om de blootstelling aan lood te verminderen, maar een laag van 50 cm biedt de beste bescherming en blijft langer intact.

Wat zijn de specificaties van de schone grond?
De grond behoort tot de schoonste klasse (klasse landbouw/natuur) en is gekeurd. Dit betekent dat de grond is bemonsterd en geanalyseerd, en voldoet aan strenge kwaliteitseisen. Waar mogelijk wordt grond van de Grondbank Amsterdam gebruikt, afkomstig van projecten in de stad. De grond is vrij van puin, asfalt, hout, plastic, ijzer en glas, maar niet onkruidvrij. Onkruid zoals koolzaad kan eenvoudig worden verwijderd. De grond is geschikt voor moestuinen en voldoet aan basisvoorwaarden voor goede teelgrond, zoals een juiste zuurgraad (pH), zoutgehalte, organische stof en kleideel. Op basis van metingen van de grond ontvangt u advies over het verbeteren van de bodemkwaliteit, bijvoorbeeld door compost of wormen toe te voegen.

*De gemeente Amsterdam werkt ook aan het programma **Gezonde bodem**. Met dit programma doen we steeds meer kennis op over hoe je een gezonde bodem maakt en behoudt.

Hoe wordt rekening gehouden met waterhuishouding van parken bij het ophogen van sommige tuinen? Als de een ophoogt (al is het maar 20 cm), kan de tuin ernaast last van krijgen.
Het ophogen van de tuin kan inderdaad gevolgen hebben voor de waterhuishouding van uw tuin of de tuin ernaast. Als u uw gehele tuin ophoogt wordt daarom geadviseerd om een geul of greppel naast de ophoging te graven waar het overtollige water door kan afwateren. Dan hebben uw buren geen last van overtollig water uit uw tuin.

3. Gezondheid en veiligheid

Is het zinvol om schone grond aan te brengen, ook al zit er vervuilde grond onder?
Ja, het aanbrengen van schone grond vermindert de blootstelling aan lood, zelfs als er vervuilde grond onder zit.

Hoelang blijft de schone laag intact?
Hoelang de schone laag intact blijft, hangt af van de dikte van de laag en hoe intensief u de grond bewerkt. Bij een afdeklaag van 0,5 meter wordt verwacht dat deze tientallen jaren standhoudt, mits de laag niet wordt omgeploegd.

Moet je niet eerst een laag grond verwijderen voordat je schone grond aanbrengt?
Het verwijderen van vervuilde grond voordat schone grond wordt aangebracht, heeft een grote impact op uw tuin en de omgeving. Het kan ten koste gaan van bebouwing, planten, bomen en ecologische waarden. Daarnaast gelden er strenge regels voor het verwijderen van vervuilde grond: er moeten meldingen worden gedaan, de grond moet worden afgevoerd naar erkende verwerkers en de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd door gecertificeerde bedrijven. De

gemeente heeft er bewust voor gekozen om niet te saneren, omdat dit een intensief en langdurig proces is. Waarbij de gemeente dan ook naar een zeker eindresultaat streeft, namelijk dat alle tuinen met te hoge loodconcentraties schoon worden. Dit zou betekenen dat alle tuinen waar een slechte bodemkwaliteit is aangetroffen gesaneerd moeten worden. Wij hechten veel waarde aan een vrijwillige medewerking van tuinders, daarom is gekozen voor de vrijblijvende mogelijkheid om grond aan te vragen.

Waarom wordt er geen grond aangeboden aan tuinen met een matige loodverontreiniging?
De kans op gezondheidseffecten bij een matige loodverontreiniging is beperkt. Als de adviezen worden opgevolgd, zoals handen wassen en voeten vegen, kunnen tuinders hun tuin veilig blijven gebruiken.

Komt de lood-adviseur ieder jaar of na 10 jaar de loodwaardes checken?
Nee, er volgt geen monitoring van de loodkwaliteit op het park. Wij weten welke kwaliteit lood er aanwezig is in de toplaag van tuinen die een lood-check hebben gedaan. En we kunnen zien welke tuinen bepaalde hoeveelheden grond hebben aangevraagd, waardoor risico's op lood inname worden verminderd.

Zijn er verschillende soorten lood (nieuw en oud)?
Nee, er is 1 soort lood. Lood kan wel verbindingen aan gaan in de bodem, waardoor het minder wordt opgenomen in het lichaam. Dat wordt biobeschikbaarheid genoemd. In 3 volkstuinparken is dit onderzocht. Het blijkt dat de biobeschikbaarheid van lood in de volkstuinparken lager is dan algemeen wordt aangenomen. Waarschijnlijk komt dit doordat de verontreiniging al lange tijd aanwezig is in de bodem en daardoor sterker is gehecht aan de grond.

Waarom worden er geen andere maatregelen geboden zoals zandbakken, muistuinbakken, saneren of houtsnippers?
We hebben gekeken naar de mogelijkheden, zoals het aanbieden van zandbakken en moestuinbakken. Lood is echter wijdverspreid aanwezig, waardoor een moestuinbak of zandbak slechts een oplossing biedt voor enkele sterk verontreinigde plekken, maar niet voor de hele tuin. Bovendien verbetert deze oplossing de bodemkwaliteit niet. Het saneren van tuinen (afgraven van verontreinigde delen en vervangen met schone grond) is eveneens overwogen, maar dit heeft een te grote impact. Het kan schade veroorzaken aan planten, bomen en ecologische waarden. Bovendien zijn sommige tuinen moeilijk bereikbaar voor graafmachines, wat zou betekenen dat ook omliggende tuinen betrokken moeten worden. Dit kan leiden tot overlast, zelfs in tuinen met een betere bodemkwaliteit. Houtsnippers bieden helaas ook geen oplossing omdat het slechts een tijdelijke oplossing is, en de bodemkwaliteit niet verbetert.

4. Praktische ondersteuning

Kan ik hulp krijgen bij het ophogen van mijn tuin?
De gemeente levert de grond tot aan het park en bij grote parken ook tot aan de tuin. Het ophogen van de tuin voert u zelf uit. Er zijn vooralsnog geen subsidies of vrijwilligers van de gemeente beschikbaar voor ondersteuning.

Ik twijfel of ik mijn tuin zoveel mogelijk in 1x ga ophogen, of dat ik het beter kan verspreiden over de 3x. Kan ik hierover sparren met een bodem of lood adviseur?
Mocht u vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met lood@amsterdam.nl